

Nr 1213

Av herr **Hermansson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 98, med förslag till lag om upphävande av förordningen den 18 juni 1864 (nr 41 s. 1) angående utvidgad näringsfrihet, m. m.

(Lika lydande med motion nr 956 i Första kammaren)

Föreliggande motion gäller de i proposition nr 98 ställda förslagen till lag om rätt för utlänning och utländskt företag att idka näring här i riket samt lag om rätt för utlänning och utländskt företag att sluta svenskt handelsbolag eller ingå i sådant bolag. I det förstnämnda lagförslaget säges i § 31:

»Konungen får medge undantag från bestämmelse i denna lag, om det är påkallat med hänsyn till överenskommelse med främmande stat eller till det nordiska ekonomiska samarbetet.

Konungen får vidare i visst fall medge sådant undantag från bestämmelse i lagen, som föranledes av särskilda omständigheter.»

I departementschefens diktamen till statsrådsprotokollet sägs öppet att motivet för denna lagparagraf är att underlätta en svensk anslutning till Västeuropeiska gemenskapen. (»Av väsentlig betydelse är att en lagstiftning enligt de grunder, som den sakkunnige föreslagit, på intet sätt försvårar en svensk anpassning till Romfördragets etableringsregler. Tvärtom innebär förslaget, att en sådan anpassning underlättas.»)

Om Sverige blir medlem av EEC, dvs. undertecknar Romfördraget med dess regler bl. a. om fri etablering, skulle det innebära stora förändringar av vårt lands ekonomiska och sociala liv. Den nu gällande lagstiftningen med restriktioner för utländska företags rätt att idka näring här i landet har ansetts nödvändig som en garanti för Sveriges suveränitet. Om de stora trusterna i EEC-länderna får fritt tillträde till Sveriges näringsliv betyder det risk för att avgörande delar av detta kommer att ägas och behärras av utländskt kapital. Detta skulle, i likhet med andra moment i en EEC-anslutning, i hög grad försvåra upprätthållandet av en alliansfri och självständig utrikespolitik. Det skulle få mycket besvärliga konsekvenser för den fackliga rörelsens arbete. Det skulle också få ödesdigra närings- och arbetsmarknadspolitiska konsekvenser, bl. a. därför att utländska företag i syfte att slippa konkurrens kan uppköpa svenska företag för att sedan lägga ned tillverkningen.

Det kan möjligen sägas att om en regering ansluter vårt land till EEC, kan den också — utan att behöva anlita den generella regeln i § 31 — vara så generös i sin

tillståndsgivning till utländsk etablering att skillnaden inte skulle bli stor. Om prövning skall göras av varje ansökan om etablering, finns det emellertid större möjligheter för den allmänna opinionen att påverka behandlingen.

Vi är motståndare till en svensk anslutning till EEC. Detta är givetvis vårt avgörande skäl mot att godkänna en lagbestämmelse som är avsedd att underlätta en svensk anpassning till Romfördragets etableringsregler.

Vad ovan anförts gäller också det avsnitt i förslaget till lag om rätt för utlänning och utländskt företag att sluta svenskt handelsbolag eller ingå i sådant bolag som lyder:

»Från skyldighet att söka tillstånd får Konungen medge undantag som är påkallat med hänsyn till överenskommelse med främmande stat.»

Med hänvisning till det ovan anförda föreslås,

dels att riksdagen vid behandling av förslaget till lag om rätt för utlänning och utländskt företag att idka näring här i riket beslutar att 31 § — den s. k. EEC-paragrafen — skall utgå,

dels att riksdagen vid behandling av förslaget till Lag om rätt för utlänning och utländskt företag att sluta svenskt handelsbolag eller ingå i sådant bolag beslutar att stycket »Från skyldighet — — — överenskommelse med främmande stat» skall utgå.

Stockholm den 2 maj 1968

C. H. Hermansson (vpk)

Erik Karlsson (vpk)
i Huddinge

Axel Jansson (vpk)

Henning Nilsson (vpk)
i Gävle

Eivor Marklund (vpk)
